

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
CENTRUM ŠKOLSKÉHO MANAGEMENTU

HODNOCENÍ ZÁVĚREČNÉ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

kombinovaného studia oboru Školský management

POSUDEK Oponenta

Autor práce: Volfová Lenka	Oponent práce: Mgr., Bc. Jiří Trunda
Název závěrečné práce: Zavádění etické výchovy do školního kurikula	

Indikátory kvality závěrečné práce		1 - rozhodně	2 - spíše ano	3 - spíše ne	4 - rozhodně
Označte X , zda předložená práce obsahuje níže uvedené znaky. <i>Pokud nebudou obsaženy klíčové znaky A1, A3, E1, práce by neměla být doporučena k obhajobě.</i>					
Znak					
A Klíčové znaky; úvodní část					
A1	Zřetelné vymezení do oblastí studovaného oboru. (Kterých řídicích funkcí se to týká? Kterých oblastí manažerské práce?)		X		
A2	Závěrečná práce „přesahuje hranice“ jedné konkrétní školy. Jde o objektivní analýzu z oblastí řízení ve školství, nikoli o shrnutí subjektivních zkušeností z vlastní praxe	X			
A3	Jasná a zřetelná formulace tématu a cíle práce. (Co má být ověřeno, zjištěno, čeho má být dosaženo, co nového chce autor zjistit?) Charakteristika cíle (SMART)		X		
B Dosavadní řešení problému					
B1	Práce obsahuje přehled názorů vztahujících se k danému tématu na základě studia odborné literatury			X	
B2	Jsou uvedeny odkazy na odbornou literaturu		X	X	
B3	Je zřetelné, kde jde o autorský text a kde o kompilaci; kompilace má hodnotící nadhled, nejde o mechanické výpisky z literatury			X	
C Výzkumná část					
C1	Výzkumná část se vztahuje k tématu a cíli práce		X		
C2	Stanovení výzkumného problému. Správná formulace výzkumných otázek a tvrzení, popř. hypotéz (pokud typ výzkumného problému umožňuje hypotézy formulovat)			X	
C3	Byly použity vhodné výzkumné metody a nástroje		X		
D Analytická část					
D1	Je provedena kvalitní analýza získaných faktů a údajů		X		
D2	Interpretace zjištěných výsledků je dostatečně analytická, nejde jen o komentované vyjádření číselných údajů		X		
D3	Interpretace výzkumu umožňuje zpracování závěrů, doporučení, výstupů práce			X	
E Závěry. Přínos pro studovaný obor					
E1	Závěrečná část hodnotí, zda bylo dosaženo stanoveného cíle práce (viz A3). (Závěr práce není redukován jen na výsledky a interpretaci výzkumu či tvrzení)		X		
E2	Výstupem práce je materiál využitelný pro řízení ve školství: doporučení, návrhy, metodické postupy, příručka, manuál, vymezení rizik...			X	
E3	Práce obsahuje adresné vyjádření, kde a jak ji lze využít (v práci řídicího pracovníka).			X	
E4	Výstup práce je obecně využitelný pro oblast řízení ve školství – školský management. Jde skutečně o odborně fundovaný materiál vedoucí k rozvoji určitého úseku řízení školy či školství.				X
F Prezentace (formální úroveň práce)					
F1	Uplnost obligátních náležitostí – jazyková úroveň, dodržení formálních náležitostí a struktury, grafická a typografická úroveň práce...		X		
F2	Dodržení stanoveného rozsahu	X			
F3	Bibliografie dle platné normy.	X			

Klady práce:

Autorka při přípravě obsahu a formy výzkumného šetření použila nejen teoretické znalosti, ale také rozhovory s respondenty, kteří se v problematice etické výchovy dobře orientují. Autorka solidně mapuje terén pro případné zájemce o implementaci etické výchovy do školního kurikula, uvádí instituce i kontakty. Zároveň však naznačuje možná, či pravděpodobná úskalí realizace těchto snah a uvádí alespoň obecné postupy jejich zvládnutí. Uvádí modelový plán zavádění vyučovacího předmětu etická výchova, (který ovšem není příliš specifický a v podstatě je možné jej použít při implementaci jakéhokoliv předmětu naplňujícího některý doplňkový vzdělávací obor).

Nedostatky práce:

Obraz etické výchovy zohledňuje pouze jeden úhel pohledu. Sporné je například již samotné východisko – že totiž jedna, či dvě hodiny týdně mohou vést k osvojení společensky relevantních etických postojů. Dále např. na straně 18 autorka formuluje principy etické výchovy, stejně tak by ale mohla formulovat, či citovat jiné. Zde však podává právě a jen tyto, bez odkazu na různost pojetí a vytváří tak dojem, že existuje cosi jako úzus, či obecně ctěný kánon etické výchovy.

Na str. 10 autorka poněkud překvapivě požaduje formulaci vize rozvoje vzdělávání na cca 50 let dopředu: „*Vize v dohledu cca 50 let chybí a opakovaně se stává, že se změnou politických představitelů přichází další změna.*“

Principy etické výchovy pak jsou **doslovnou citací ze stránek www.etickavychova.cz, což ovšem autorka neuvádí** a dopouští se tak etického prohřešku, který jaksi narůstá vzhledem k tématu její práce. Nejde přitom o jedinou podkapitulu, která je celá citací z uvedených stránek, aniž by to bylo uvedeno, či zřejmo. Kapitola Aplikativní témata etické výchovy se zase nápadně podobá bakalářské práci Aplikace projektu etická výchova při vytváření třídního kolektivu na střední škole Ing. Milady Veselé, která je volně ke stažení na http://is.muni.cz/th/100485/pdf_b/KONECNY_FINAL_prilohy.txt.

Pokud k uvedenému přidáme skutečnost, že od strany 17 po stranu 25 autorka uvádí citace pouze z jednoho zdroje, dostáváme obraz prvních kapitol teoretické části nikoliv jako odborné rešerše, či vědecké kompilace, ale pouze jako dlouhých, několikastránkových a na mnoha místech nepřiznaných výpisků a doslovných citací.

Na straně 28 autorka konstatuje: „*Příčinou vzniku změny je globalizace a globální problémy.*“ Není jasné, zda tím má na mysli pouze zavádění etické výchovy do kurikula, nebo změnu obecnější, nicméně ani v jednom případě nelze s tímto zjednodušujícím pojetím souhlasit. Podobných zjednodušení lze ale v práci nalézt několik.

V textu se čteně objevují jazykové nepřesnosti- např.: „*Vyvarovat se oběma krajním polohám...*“ na str. 31, nebo na str. 30 „*Dochází tak k výměně zkušeností, poučení a správné směřování.*“ Na straně 47: „*Bylo poukázáno překážky, které ...*“ atd.

Přestože na straně 30 autorka sama naráží na dosti podstatný problém obsahu a pojetí konceptu etické výchovy, neřeší ho, přestože je vzhledem k cíli zásadní. V celé práci nedefinuje explicitně vztah mezi etickou výchovou jako vzdělávacím oborem s poměrně jasně určeným obsahem a etickou výchovou jako charakteristikou výchovy a vzdělávání obecně.

Hodnocení práce:

dobře – 3

Doporučení a otázky pro obhajobu:

- 1) Vymezte, prosím, rozdíl mezi koncepty etické výchovy jako vzdělávacího oboru s poměrně jasně určeným obsahem a etické výchovy jako charakteristiky výchovy a vzdělávání obecně. V čem budou odlišné manažerské postupy při jejich implementaci, respektive monitorování, či evaluaci?
- 2) Formulujte, prosím, specifika implementace vzdělávacího oboru Etická výchova do školního kurikula. Respektive - v čem se z pohledu školského managementu liší zavádění vyučovacího předmětu Dramatická výchova od zavádění například vyučovacího předmětu Etická výchova?

V Praze dne 31. 5. 2013

Jiří Trunda